

4. Skatterestancer

En skatterestance er et skattebeløb, der er opkrævet og forfaldent, men ikke indbetalt på opgørelsestidspunktet. Skattebeløb der eftergives eller afskrives som uerholdelige indgår dog ikke i skattemyndighedernes restancebegreb.

Restanceopgørelser vil derfor være meget følsomme over for både skattemyndighedernes praksis mht. eftergivelse, afskrivning og forfaldstidspunkter. Da sådanne ændringer er hyppige, er sammenligninger over tiden problematiske. Hertil kommer, at de forskellige skatterestanceformer begrebsmæssige hidtil har været så forskellige, at de ikke umiddelbart kan lægges sammen til et udtryk for den samlede skatterestance.

Nye regnskabs-systemer fra 1995

Med virkning fra den 1. januar 1995 omlagdes regnskabssystemerne således, at principperne for afskrivning (udgiftsføring) af tvivlsomme fordringer blev ens på skatte-, told- og afgiftsområdet med artsfordelt bogføring på statsregnskabet. Med undtagelse af selskabsskatteområdet er den statistiske opgørelse overgået fra at være baseret på inkassosaldoen til den regnskabsmæssige opgørelse af debitorer.

Afregnings-registre

Afregningen af skatter og afgifter mv. sker i forskellige registre. I *Debitor/Restancerregistret* (D/R-systemet) afregner virksomhederne for indeholdt A-skat og arbejdsmarkedsbidrag samt for moms, told og andre afgifter. Afregning af A-skat, arbejdsmarkedsbidrag, told, moms samt aconto selskabsskat kan ligeledes foregå i *Regionsbogholderierne*, men har som hovedregel en mere manuel karakter.

Personskatteregistret (KOBRA) omfatter kontering og opkrævning af B-skatter, restskatter og andre personrelaterede skatter, men ikke af indeholdt A-skat og arbejdsmarkedsbidrag, der som nævnt ovenfor afregnes af arbejdsgiverne i D/R-systemet.

Selskabs- og Fondsskatteregistrene (SSR og FBS) omfatter alene afregning af selskabsskat henholdsvis fondsskat.

I Told og Skattestyrelsens edb-bogholderi (SAP) afregnes aktiehandelsafgift, gaveafgift, kontrollovsbøder samt udbytteskat mv.

En opgørelse af de samlede skatte- og afgiftsrestancer opdelt på arter nødvendigvis således en sammenstilling af opgørelser fra hvert af de ovennævnte registre.

Afskrivning af uerholdelige skatterestancer

Når en skatterestance ikke kan inddrives klassificeres den efter regelsæt som uerholdelig (hensættelse til forventet tab) eller tabt (konstateret tab) og udgiftsføres til afskrivning. Årsagen til afskrivningen kan fx være insolvente dødsboer, ophørte virksomheder og konkurser. Men også tidsmæssig forældelse kan være årsagen.

Hvis fx en *personlig ejet* virksomhed med skattegæld ophører og gælden udgiftsføres, overføres den fra D/R-systemet til et register over Retskraftige Udgiftsførte Fordringer (RUF), hvorfra gælden først udgår ved betaling, gældssanering, forældelse eller hæfterens død. Ved forældelse eller hæfterens død er skattekravet ikke længere retskraftigt og afgangsføres som tabt (endeligt afskrevet).

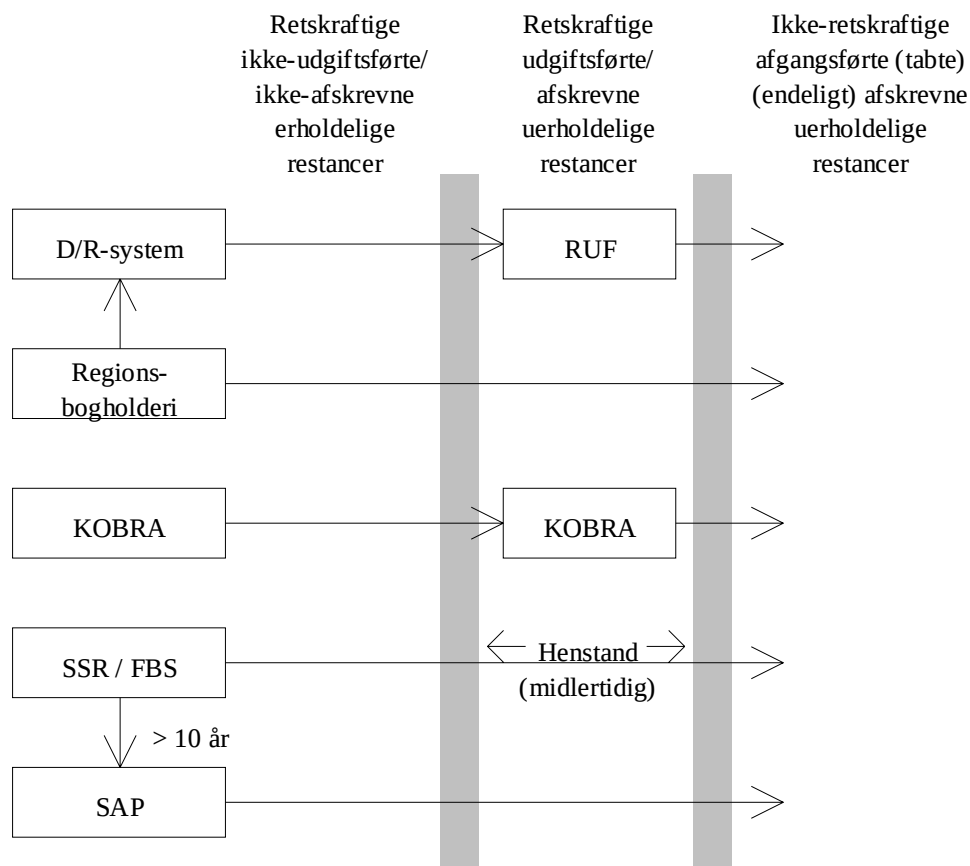
På *personskatteområdet* udgiftsføres i personskatteregistret (KOBRA) efter tilsvarende regler. Henstandsbelagte restancer har ikke midlertidig udgiftsføring, men af hensyn til ensartede opgørelsesprincipper er denne udgiftsføring under gennemførelse.

I Selskabs- og Fondsskatteregistrene (SSR og FBS) udgiftsføres for skyldig skat, når de juridiske enheder ikke længere eksisterer (tabt og endeligt afskrevet) eller når der (i modsætning til personskatteområdet) er bevilget henstand (midlertidig afskrivning).

I Told og Skattestyrelsens edb-bogholderi (SAP) foretages endelig afskrivning ved tab.

Betaling på tidligere udgiftsførte restancer optages i regnskabet som ekstraordinære indtægter.

Skematisk fremstilling af afskrivninger

Afskrivning og eftergivelse i ENS95

I nationalregnskabsmæssig henseende (ENS95) omfatter skattebegrebet de pålignede skatter (henført til optjeningstidspunktet) inklusive de skatter som ikke indbetales. Kan skatterne ikke inddrives (uerholdelig/forældet) afskrives de på debitors konto for andre mængdemæssige ændringer i status/balance. Eftergivelse af gælden efter fælles overenskomst (gældssanering eller akkord) mellem kreditor (sektoren for offentlig forvaltning og service) og debitor (person eller virksomhed) klassificeres som en kapitaloverførsel fra kreditor til debitor.

Rentetilskrivning

Der sker en månedlig renteberegning og -tilskrivning til restancer, der inddrives af Told og Skattestyrelsen. På personskatteområdet sker renteberegningen løbende, men rentetilskrivningen registreres først som restance ved opkrævningen, der sker i tilknytningen til årsopgørelsen for det pågældende indkomstår. Til uerholdelige personskatterestancer sker der ikke rentetilskrivning.

Tabel 4.1

Skatte- og afgiftsrestancer, inkl. udgiftsførte, men fortsat retskraftige restancer ultimo 1996-1999

Taxes and duties in arrears, including arrears charged to revenue but still legally binding at end of 1996-1999

	1996	1997	1998	1999	
	— mio. kr. —				
Skatte- og afgiftsrestancer, ekskl. vægtafgift	35 659	35 069	35 337	35 414	Taxes and duties in arrears, excluding vehicle excise duty
A-skat	1 659	1 632	1 516	1 449	A-tax
Arbejdsmarkedsbidrag	94	116	129	143	Labour market contributions
Told, moms og afgifter mv. ¹	7 254	7 246	7 514	7 473	Customs, VAT and duties, etc.
Renter, gebyrer, omkostninger af A-skat, arbejdsmarkedsbidrag, told, moms og afgifter mv.	6 736	7 146	7 584	7 918	Interest, fees, costs of A-tax, labour market contributions, customs, VAT and duties, etc.
Selskabs- og fondsskat	4 817	4 903	5 233	5 353	Corporation tax and tax on funds
Personsskat	13 930	12 631	11 883	11 513	Personal income tax
Arbejdsmarkedsbidrag, selvstændige erhvervsdrivende	409	502	643	665	Labour market contributions from self-employed
Særlig pensionsopsparing	-	-	13	38	Special pension-scheme savings
Udbytteskat	555	687	585	614	Dividend tax
Dødsboskat	39	32	59	81	Estate duty
Andre debitorer	9	7	8	3	Other debtors
Renter vedr. udbytteskat, dødsboskat og andre debitorer	128	130	135	131	Interest concerning dividend tax, estate duty and other debtors
Forbrugsrenteafgift	24	13	11	9	Duty on interest on consumer loans
Aktiehandelsafgift	5	24	24	24	Duty on transfers of shares

¹ Restancen ultimo 1998 er reduceret med 125 mio. kr. vedr. registreringsafgift af motorkøretøjer. Beløbet var ikke forfaldent til betaling.

Tabel 4.2

Skatte- og afgiftsrestancer, ekskl. udgiftsførte, men fortsat retskraftige restancer ultimo 1996-1999

Taxes and duties in arrears, excluding arrears charged to revenue but still legally binding at end of 1996-1999

	1996	1997	1998	1999	
	— mio. kr. —				
Skatte- og afgiftsrestancer, ekskl. vægtafgift	22 940	21 759	20 578	19 768	Taxes and duties in arrears, excluding vehicle excise duty
A-skat	1 148	1 069	929	855	A-tax
Arbejdsmarkedsbidrag	90	108	116	126	Labour market contributions
Told, moms og afgifter mv. ¹	4 975	4 794	4 965	4 753	Customs, VAT and duties, etc.
Renter, gebyrer, omkostninger af A-skat, arbejdsmarkedsbidrag, told, moms og afgifter mv.	2 729	2 603	2 592	2 498	Interest, fees, costs of A-tax, labour market contributions, customs, VAT and duties, etc.
Selskabs- og fondsskat ²	4 817	4 603	4 317	4 258	Corporation tax and tax on funds
Personsskat	8 012	7 187	6 241	5 813	Personal income tax
Arbejdsmarkedsbidrag, selvstændige erhvervsdrivende	409	502	583	565	Labour market contributions from self-employed
Særlig pensionsopsparing	-	-	13	38	Special pension-scheme savings
Udbytteskat	555	687	585	614	Dividend tax
Dødsboskat	39	32	59	81	Estate duty
Andre debitorer	9	7	8	3	Other debtors
Renter vedr. udbytteskat, dødsboskat og andre debitorer	128	130	135	131	Interest concerning dividend tax, estate duty and other debtors
Forbrugsrenteafgift	24	13	11	9	Duty on interest on consumer loans
Aktiehandelsafgift	5	24	24	24	Duty on transfers of shares

¹ Restancen ultimo 1998 er reduceret med 125 mio. kr. vedr. registreringsafgift af motorkøretøjer. Beløbet var ikke forfaldent til betaling.

² Selskabsskatterestancen ultimo 1997 er reduceret med 300 mio. kr., som var indbetalt ultimo 1997, men ikke registreret på debitoronti, da der

forinden skulle gennemføres undersøgelser vedrørende konteringen af indbetalingerne. Selskabsskatterestancen ultimo 1998 er tilsvarende reduceret med 916 mio. kr., som er indbetalt ultimo 1998. Selskabsskatterestancen ultimo 1999 er tilsvarende reduceret med 1.095 mio. kr., som er indbetalt ultimo 1999.

Tabel 4.3

Udgiftsførte skatte- og afgiftsrestancer i årene 1996-1999

Taxes and duties in arrears charged to revenue 1996-1999

	1996	1997	1998	1999	
	— mio. kr. —				
Skatte- og afgiftsrestancer, ekskl. vægtafgift	3 739	3 349	2 993	2 841	Taxes and duties in arrears, excluding vehicle excise duty
A-skat	337	278	234	194	A-tax
Arbejdsmarkedsbidrag	22	45	62	75	Labour market contributions
Told, moms og afgifter mv.	1 023	917	745	778	Customs, VAT and duties, etc.
Renter, gebyrer, omkostninger af					Interest, fees, costs of A-tax,
A-skat, arbejdsmarkedsbidrag, told,					labour market contributions,
moms og afgifter mv.	905	916	759	925	customs, VAT and duties, etc.
Selskabs- og fondsskat	160	161	144	240	Corporation tax and tax on funds
Personsskat	1 284	1 023	1 042	614	Personal income tax
Arbejdsmarkedsbidrag, selvstændige					Labour market contributions
erhvervsdrivende	0	0	0	0	from self-employed
Udbytteskat ¹	- 1	2	1	11	Dividend tax
Dødsboskat	3	3	3	1	Estate duty
Andre debitorer	1	0	0	0	Other debtors
Renter vedr. udbytteskat, dødsboskat					Interest concerning dividend tax,
og andre debitorer	0	0	0	0	estate duty and other debtors
					Duty on interest on consumer
Forbrugsrenteafgift	5	4	3	2	loans
Aktiehandelsafgift	0	0	0	0	Duty on transfers of shares

¹ Det negative beløb i 1996 skyldes genoptagelse af et krav, der var udgiftsført i 1995.